

OVERDENKINGEN

Van Werkgroep Jeugd
Aan Gemeenteraad
Datum 8 oktober 2020
Betreft Overdenkingen bij inkoopkader jeugdhulp 2022

Contactpersoon

Arienne van Dijk

T 0610115798

E

arianne.vandijk@jouwgemeente.nl

Aanleiding

Het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft op 24 september besloten de 10 gemeenteraden van Zuid-Holland Zuid om een zienswijze te vragen. Onderwerp is het concept 'Inkoopkader jeugdhulp 2022 en verder Regio Zuid-Holland Zuid'.

Bedoeling Werkgroep Jeugd en overdenkingen

Het doel van de werkgroep is om de autonome positie van de lokale gemeenteraden te versterken op het gebied van jeugdhulp. Het middel dat de werkgroep inzet, zijn 'overdenkingen': een set aanbevelingen, suggesties, overwegingen etc. voor standpunten die raadsleden, fracties en/of gemeenteraden kunnen innemen. De lokale raden bepalen zelf of en hoe zij overdenkingen willen gebruiken. Voorbeeld: via een amendement of een toezegging van de wethouder kunnen raden overdenkingen opnemen in hun zienswijze.

Overdenkingen

In zijn algemeenheid geldt dat het belangrijk is om na te denken over wat willen we realiseren, wat zijn hierbij concrete realistische doelstellingen, welke diensten willen we aanbieden en wat hebben we hiervoor nodig. Laten we daarbij ook leren van de positieve ontwikkelingen die er zijn als gevolg van de Corona-crisis.

Onderstaand volgen eerst een aantal algemene opmerkingen/vragen en vervolgens wordt ingegaan op de specifieke uitgangspunten van het inkoopkader.

ALGEMENE OPMERKINGEN/VRAGEN

1. Wat betekent het loslaten van de financiële solidariteit voor de inkoop van de jeugdhulp. Zijn gemeenten in 2023 gebonden aan de nieuwe afspraken of is het mogelijk om hier vanaf 2023 lokaal invulling te gaan geven? **Dit brengt de vraag met zich mee of het niet beter is om de huidige afspraken te verlengen tot 2023**, zodat de lokale raden de tijd hebben om aan te geven wat er ingekocht moet worden voor 2023 en verder.
2. Het ontbreekt aan duidelijkheid over **wat wordt verstaan onder inkoopkader en wat onder inkoopstrategie**, met daarbij de vraag welke vertegenwoordiger is waar bij betrokken (worden de gemeenteraden bijvoorbeeld betrokken bij de besluitvorming over inkoopstrategie)?
3. Is er een **risico-analyse** of wordt die opgesteld voor het geval er een grote aanbieder omvalt?
4. **Is het inkoopkader opgesteld vanuit een zorggericht of hulpgericht perspectief?** Weten we voldoende wat de behoefte is van onze jeugdigen en hoe wordt daarin voorzien (zijn er voldoende aanbieders) en hoe adequaat is dat?
5. Wij vragen ons af **wat het financiële kader is waarbinnen u opereert.**

Kenmerk**Datum** 8 oktober 2020

6. Hoe relevant is de vraag vanuit **Dijken op Deltahoogte** (preventieve jeugdzorg) nog?
7. Wat ons inziens in het geheel nog mist in het inkoopkader is de problematiek **18- /18+**. Wij bevelen u aan daarover in het inkoopkader iets op te nemen.

INKOOPKADER

De ambitie zoals die is verwoord in het BRTA wordt in het inkoopkader verder aangescherpt door ouders de primaire verantwoordelijkheid te geven voor het opgroeien van hun kinderen en daarbij uit te gaan van de eigen kracht van de gezinnen. De indruk bestaat dat de ambitie nog onvoldoende wordt ingevuld en versterkt kan worden door:

- het bevorderen van het eigen netwerk door bijvoorbeeld prestatieafspraken te maken
- ouders meer financiële armslag te geven door de inzet van het PGB zodanig te vergroten dat gebruikelijke zorg een genuanceerde benadering krijgt
- het toegankelijk maken van algemene voorzieningen voor iedereen door een deel van het budget beschikbaar te maken voor instellingen als SUN
- een integrale aanpak van de problemen waartoe een casus-regisseur onontbeerlijk is.
- Omvorming naar een vraaggerichte aanpak.

UITGANGSPUNTEN

De uitgangspunten zijn met heel veel partijen tot stand gekomen, uit de opsomming blijkt niet dat cliënten bij dit inkoopkader zijn geraadpleegd. Wanneer dit niet het geval is achten wij dit een gemiste kans.

Beter inzetten eigen kracht en netwerk gezin

In het concept-inkoopkader wordt dit uitgangspunt heel kort uitgewerkt. Niet duidelijk is wat de consequenties van dit uitgangspunt voor de inkoop. **Word er wellicht minder ingekocht, het is ons niet duidelijk.**

Normaliseren en de-medicaliseren

Wij onderschrijven de doelstellingen die schuil gaan achter deze twee termen. Teveel en te vaak wordt het gedrag van kinderen geproblematiseerd en gemedicaliseerd.

Om het medicaliseren daadwerkelijk tegen te gaan zal er op zeer korte termijn iets gedaan dienen te worden aan de relatie met de huisartsen, zij zijn immers een belangrijke toegang tot de jeugdhulp.

Grip op het aantal aanbieders met behoud van keuzevrijheid

Wij **onderschrijven dit uitgangspunt**. Wij pleiten, met het bestuur, voor een aanzienlijke beperking van het aantal aanbieders. **Wel geven wij u mee dat in onze ogen bij de selectie van aanbieders een aantal zaken voorop staan:**

- Kwaliteit dient gewaarborgd te zijn
- Continuïteit wordt gegarandeerd
- Overheadkosten worden beperkt
- Winstpositie wordt open transparant getoond
- Er wordt zoveel als mogelijk inclusief gewerkt; met dit laatste bedoelen dat een instelling tegemoet moet kunnen komen aan alle denominaties.

Kenmerk**Datum** 8 oktober 2020

In het inkoopkader wordt aangegeven dat bij voorkeur jeugdhulp wordt ingekocht waarvan de effectiviteit vast staat. Wij vragen ons hoe dit wordt gemeten?

Niet alleen grip op het aantal aanbieders, maar ook controle van aanbieders is belangrijk. **Spreek duidelijk de te behalen doelstellingen af:** Instroom beperken, zware zorg voorkomen, specialistische zorg voorkomen.

Lokaal waar het kan, regionaal waar nodig

Dit **uitgangspunt onderschrijven wij**. Meer lokale inzet van zorg en regionaal alleen waar dat nodig is. Het is belangrijk om zicht te hebben op wat lokaal kan, wat regionaal nodig is en waar de grenzen liggen.

In meerdere opzichten biedt dit uitgangspunt kansen, zo ook als het bijvoorbeeld gaat om de gestegen vervoerskosten. Wij vragen ons af of er nog onderzoek gedaan gaat worden naar de reden van de enorme stijging van deze kosten.

Integrale aanpak vanuit het kind en het gezin

Een integrale aanpak juichen wij toe, maar dat brengt wel met zich mee dat er **ontschot moet worden**. Aandachtspunt blijft het aantal zorgverleners op een zorgcase, afstemming is noodzaak.

Versterken van de toegangstaak

Dit is volgens ons het **meest essentiële en cruciale uitgangspunt** en mag dan ook als eerste uitgangspunt genoteerd worden. Vrijwel alle partijen zijn het er over eens dat deze taak versterkt moet worden. Maar op welke wijze dit moet gebeuren is niet duidelijk. Hoe moet de toegang er uit zien, hoe kom ik bij jeugdzorg terecht? Het is belangrijk om goede kwaliteit die gemakkelijk en toegankelijk te vinden is, aan te bieden. Het gebruiken van ervaringsdeskundigen draagt ons inziens ook bij aan het versterken van de toegangstaak. Ook is het van belang dat de personen die indicaties afgeven (SJT) een onafhankelijke positie behouden ten opzichte van de SOJ.

Een **vraagpunt** is nog hoe de **toegang tot bijvoorbeeld de WLZ** geregeld wordt, daarover is niets opgenomen in het inkoopkader.

SMART-afspraken met aanbieders

Het is de vraag of het maken van SMART-afspraken met aanbieders afdoende is. Is het niet wenselijk om korter op de uitvoering van een hulpverleningsplan te zitten en functionarissen te hebben die niet alleen de indicatie doen maar vervolgens ook de casus-regie op zich nemen. Op die wijze kan voortdurend getoetst worden op effectiviteit.

Het is overigens niet alleen belangrijk om SMART-afspraken te maken maar **ook om tussentijds te evalueren en bij te sturen**.

Beperken administratieve lasten

Dit standpunt wordt onderschreven, het is belangrijk om administratieve lasten te beperken door **harmonisatie van systemen en betere afstemming van ICT**.

Kenmerk

Datum 8 oktober 2020

Meerjarige samenwerking met aanbieders van jeugdhulp

Onder het kopje algemeen hebben wij al aangegeven hoe aangekeken wordt tegen meerjarige samenwerking gezien in het licht van het loslaten van de financiële solidariteit.

De raden worden geadviseerd hun wethouder Jeugd te laten terugkoppelen hoe het Algemeen Bestuur heeft besloten bij onderwerpen waar de raad een zienswijze op heeft ingediend.